

آبونه شراره : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ، ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتنده

اخطارات

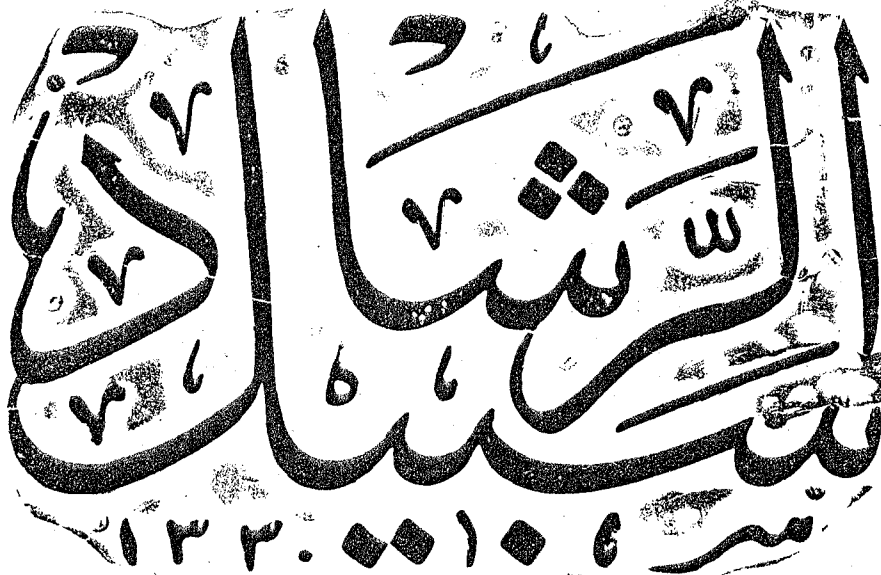
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولئور . درج ایدله بن
یازیر اعادة اولئاز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

آدره من تبدیلنده ایریغیه
• غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نوسروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه دن آبونه
اولئرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولئور.

یاره کوندردلیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولئور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

« اخلاقیات عمومی و خصوصیه نك انكشافه ، دائماً و ستون ملنر نزدنده ادیانك اجرای فعل ایلدیی ، عموماً و حتی دییه ییلیم که جهانی اوله رق ، قبول ایلدشدر .

« نیجه آدم لر قاندرلر که هیأت اجتماعیه بشریه اوزرینه دینلرک اجرا ایتدیکی نفوذ ، اخلاق مفهومك تکیونی ایچون الزمدر . و فردلرک و یا قوملرک اخلاقی ، اعتقادات دینه نك طوغریدن طوغری به تحت تابعیتنه قونلشدر .

« بو خصوصده علما و حسن نیت صاحب لری ده ایلری کیدرک دیرلرک : اگر دینلر ، انسانلری طبیعتده معین اولان تحولاتدن چورمه مش اولسر ایدی ، انسانلرک درین اخلاقسزلغه طالمش اولورلر ایدی .

قوة اخلاقیه ، مظفرینك بیوک عامللرندن بریدر . و مادامک انکشافه دینلر اجرای تأثیر ایدیور ، او حالد هرمانکی بر ملت دینه محتاجدر .

اوزاغه کیتیمکه حاجت یوق ، مملکتیزک منظره اخلاقیه سی بزده نه کی تأثیراتی موجب اولدیغنی تجاھل ایدمه یز . او تأثیراتک ، بزم ایچون قوت منبعی اولوب اولمادیغنی صورقم ایسته من . او منبک ضعفه اوغرا دیغنی عین الیقین کورمکده یز . او ضعف ، هیثات اجتماعیه من ایچون بر ضرردر .

هیثات اجتماعیه نك احتیاج دنیویسنده اخلاق دینه نك طامیتی هر صفحه ده ثابت و مرئی در . باخصوص بزم دنیاچه نائل سلامت اولقلغمن بیه حال اخلاق دینه نك حاکمیتنه باغلیدر . »

* *

مسلمانان و غیر مسلمانیان کلمه سالره کونورولسی

اقدام غرضته سنك استخباراتنه کورده ، استانبولده بولونان اجنبی مکتبلرندن بعضیلرنده خرسیتیان طلبه منللو مسلمان طلبه ده صالی و جمعه ایرتسی کونلری کلمه سالره کونورولرک خرسیتیانلغه عائد مو عظه لر دیگتدیر یلمکده و دینی نوال شرقلری ترنم ایتدیر یلمکده در . بالخاصه مسلمان طلبه یی بوکا اجبار ایدنلر مذ کورمکتبلردر . معلم و معلم معارناکی یاپان روم وارمنی خواهجه لدر . حق بونلر کلیسایه کیتمه بن مسلمان طلبه نك مکتبدن طرد ایدیله چکنی ده مسلمان طلبه به مقام ته دیدده سویله مکده ایمشار . طلبه کلیسایه کونورولد کدن صوکره کنندیلرینه دینی کتابلر توزیع ایدلمکده . و چیقارکن کری آلتقمده در . طلبه ، سکیز بچقمده کلیساده حاضر بولنمادیغنی تقدیرده اخلاق نومروسی قیرلمقمده در .

بومنا سبتاه جودت بك « توحید تدریسات می ؟ » سرلوحه سیله یازدیغنی بر باش مقاله نه دییورکه :

« بوحوادثی تورک لردن کیم او قودیه اونی البته بر دوشونمک آلمشدر . بو قدر فدا کارلقلردن ، بو قدر کورولتیلردن ، باطیردیلدن ، بو قدر دالس تعلیملرندن صوکره تورکیه ده تورک مکتبدنک لزومی قدر موجود اولمایشی و تورک چوققلرنک اجنبی خرسیتیان مکتبلرته کیشمک مجبوریتنده بولونمالری ظن ایدیورمکه السانی دوشونمکه سوق ایدن مواددندر .

ایشته بوحوادثی او قونجه انسان توحید تدریسات پولتیقه سنك دیگر بر مملکتده کوریلوب ایشیدیلرک بوراده ده تطبیق ایسته نیلمش بر خیال اولدینه قانع اولور .

بوراده اصل تحفه کیمدن نه در ییلیمی سیکز ؟ بزم مکتبلرده شاگردانک نماز قیلماق امرنده شیمدی بر مجبوریتلری بو قدر . اسبی زمانلرده بو مجبوریت واردی . فقط شمدیکی زمانده عبادتک اجرامی اختیاره بر اقلدی . بچکلرده لیسهلردن برینک بر مأموری بکا سویلیوردی که بش آتی یوز شاگردان

ایجاب ایتدیکی درجه ده محبت و شفقت کوسترمیه چکنه مبنی اونك بو ازدواجی کنندیسنه حق حضانه سی ضایع ایتدیرر . فقط قادین چوجنك اقرباسندن بریله اولنه چك اولورسه حق حضانه سی دوام ایدر . مع مافیه بر قادین برنجی زوجندن آیریلدقدن صوکره چوجو غنك حیاتی اصلاح ایتیه یی استهداف ایدرک ایکنجی برزوجه و ابریرسه اونك بو حرکتی حق حضانه سی سلب ایتز . والدنك غیوبتنده حق حضانه والدنك قادین اقرباسنه انتقال ایدر . قادینك بو اقرباسی ارککک اقرباسنه ترجیح اولونور . حضانه خصوصده ، قادینه قادین اولدینی ایچون ، ارککک حقوقه فائق حقوق تأمین اولونمشدر . چوجقلره باقه حق قادین اقربا بولوندجه حق حضانه هیچ برارککک ویریلز . شریعت اسلامی ، ارککک و قادینه موافق فطرت حنلر بخش ایتشدر . حضانه خصوصده مسلمانلق قادینلرک ارککک فائقتنی طامیشدر . دیگر خصوصاته ارککک قادینه طبیعی فائقتی اهل ایدلمه مشدر . بو صورتله توازن حقوق عادلانه بر صورتده تأمین اولونمش و جنسین آرمسند منازعاته محل بر ایلما مشدر .

زوجه نك اوصافی :

زوجه نك اوصافدن بحث ایدرکن امام غزالی (کیمیای سعادت) نام اثرنده دیرکه :

« قادینك اكمهم صفتی عفتدر . کوزل ، فقط سوء خلق صاحبی اولان بر زوجه بویوک بر فلاکتدر . بویله بر قادیسندن آیریلماق کرکدر . پیغمبر من بیوررکه : « بر قادینی محضا کوزلاکی و یا ترونی ایچون آلان ، هر ایکیسنی ضایع ایدر . »

زوجه نك ایکنجی صفتی کوزل خویدر . خویش برزوجه انسانك حیاتی تحملسوز بر حاله قویار .

زوجه ده آرانیله حق اوچونجی صفت ، کوزه لاکدر . دردنجی صفت مرغوبه مهرده اعتدالدر . بشنجی صفت قادینك عقیم اولماسی ، اصیل اولماسی ، زوجك بك یاقین اقرباسی اولماسیدر .

ظن ایدرکه امام غزالی نك بیان ایتدیکی بو اوصافه علاوه ایدیله چك باشقه بر شی بولونماز . امام (غزالی) نك تعداد ایتدیکی بوتون بو اوصاف دسانیر اسلامی یی ایضا حدن باشقه بر شی دکدر .

مشیر شیخ مسیح قیدرای

امور دینه نك زوالی ک بویوک بر فسادک اجتماعیه

اقدام صاحبی احمد جودت بك یازیور :

« دینه دائر عد ایدیلن او یله امور واردرکه بونلری صرف آخرته متعلق هد اتمک خطادر . بونلر بالعکس دنیا امورینی ، هیأت اجتماعیه نك مصالح جسمانیه سی تنظیمه یارار . (دینلردن لثأت ایدن اخلاق) نامنده کی آرده شو هارده لری او یورز :

یابدقلربی یاپورلر؟ باری خلقك حسیاتیه استخفاف ایتسه لر...
اقدام محررلرندن ادهم روحی بك آقشامك بو یازیلرندن متأثر
اولمش، فرداسی انتشار ایدن اقدامده یازدینی بر مقاله ده دیورکه:

« لیلہ رغائب مناسبتیلہ » آقشام « غزته سنك سرستوننده ، نجم الدین بك
کپی ادیب و دارالفنون مدرسی بر ذاتك ، قنبدیل کیجہ سی شرفه سینہ مالر
قابانمایہ حق دیہ سو بخیلی یازیلربی بر کرہ اوقویوب ، منصف ، بیطرف بر
وجدانلہ دوشونیکز ، و بر کرہ مدرس بکہ ضرور و کن :

« سودیککنز ملتکزک ای ویا کوتوتعامل دیہ سودی بر عادت و تعامل ، بر قاج
سلانیکلی سینہ ماجینک منقشته قالہ آلفادی دیہ می جمهورینک قانونربی تجلی ایتمش
کوردیکز؟ سز، قوانین مدنیہ و حریت علمندہ کی معنای بویله می آکلادیکز؟
صوربون کپی بردارالفنونک مدرسی سزک بر کزده اولسه ، منسوب اولدینی
ملتک روحی و عنعنوی ممنویاتی بودرجه عشق و شوق ایله ، جوجقلق دینہ جک
قدر خفته می ضربله مکدن ذوق آلیر؟ سز حریتک ویا ارتجاعک معناسی
بو صورتلہ می آکلایورسکز؟ ملتک دینی و عنعنوی حسیاتی طاشلامی می
عصری بر مزیت صاییلور؟ ملتک تکامل و تفیضه بویله جوجقجه تحریکات ایله می
سوق ایدیلیر ، یوقسه علم و ارشادلہ می ؟

بن ، شو ادمده بک زلر ، جاهلاریمزدن زیادہ منور یکین زلر ، بوتون
بو تذیلرلدن و خفتلردن حضور تاریخده مسؤلر . بو مشولیتی بوکون بلکہ
حس ایدمه یز . فقط زمان بو مشولیتلرک آجیافتی بزه ادراک ایتدیبرمکده
کیکیکیه جکدر . »

اقتصادی بوزمنده ضرر مارک مضر تأثیراتی

بالیکسری ایکی جوجقک سینہ مالردن آلدقلری درسلی نسیلاً
بابالرینک دکانی آلات و ادوات استعمالیلہ کیجه لین قیردقدن و بعض
ذی قیمت اشیای سرقت ایتدکن صو کره استانبولہ کلهرک اکلانجه
یرلرنده اجرای سفاهتہ باشلاملری حادثہ سی مناسبتیلہ اقدام رفیقمنز
یازدینی بر فقرده دیورکه :

« بوکون بو خلقک عیاسی شایان حیرتدر ، فقط حکومتده قباحندن کندینی
قورقارمه ماز . سینہ مالر حقدہ الظار دقتی قاج کره جلب ایتدک ، کیسه نک قولانغه
کیرمدی . بک اوغلنده نه قدر سینہ مالر آجیلدی . قادین ، ارکک ، جوجوق بتون
استانبولک غافل خلقی جییلرنده کی اکک باره سی ده بواکلانجه یرلرینه و بریورلر .
بو سینہ مالشی بر نوع اجنبی ادخالیتدر . همده قائده سز سفاهت ادخالیتدر .
هرکون بری سینہ مال آجیلور ، نه قدر سیوک بر قازانج اولدینی بوندن آکلانیلیر
حتی بعض سلانیکلی تجارمنز بواشده تحافیه دن زیادہ کار اولدینی آکلایه رق
او بوله دوکلایلر . بویله صافدرونانه باقرب طوره لمی ؟ کوزلر می شمدیدن
آجوب بوفیللری جوق دقتله تدقیق ایدلم که برکون آغلایه لم . »

« جمهوریت » غزته سی ده سینہ مالک مضر تلری حقدہ نشر ایتدیکی
بر مقاله ده شوبله دیور :

« سینہ مالرک خلقه وعد ایتدکلی موضوعلرده فی ، اقتصادی ، تربیوی
هیچ برشی یوقدر ، بوتون خیالی موضوعلردر . بوتون انه انلری خصوصیلہ
کنج قادین و جوجوقلرہ بر خیالی حقیقت صاندیر ه حق موقیتلر کوستریورلر .
بونلرک مان هیسه ده جوجوقلرک هنوز تموی اتمه ین ذهملرینک و وجود بولیان
محاکمه لرینک مضه ایدمه بیک خیالی وقعه ردن عبارت بولندی فی نظر دقتہ آلهرق
آوروپاک بر جوق طرفنده اون دورت یاشنه واصل اولامش جوجوقلر سینہ مالہ

ایچنده آنجق اون اوج افتدی نمازه کلورلر ایتمش . فقط شوطالہ باقک که
بزم مسلمان مکتبلرنده جوجقلر عبادت مجبوریتنده بولونمادقلری حالده خرسقیان
مکتبلرینه کیتک و کلیسایه دوامه مجبور اولویورلر . بو ، بک عبرت بخش بر
بر حالدر .

بالذات کوردیکم ایچون مان سوبیلہ بیکه ممالک اجنبیه ده ، مکتبلرک تربیه
اخلاقیه مبحثنده عبادت واردر . حتی بعضی مکتبلر واردرکه اورایه دیگر
مانه بدن بر خرسقیان جوجوغنی بیلہ آلازلر .

بو مکتبلرہ قارشی سوز سوبیلہ بیکم یمن ایدرسکز؟ خیر ، اصلاً خیر
اونلرک هیچ قباحتلری یوقدر . اونلرک بر قانونلری ، اصوللری واردر ،
اونلرده بر اصول اخلاقیه واردر . اونلر اوکا کورده حرکت ایتشلر و ایدمه جکدر .
او مکتبلردن دینی مراسمی قالدیر می ممکن اوله ماز . چونکه بو بر نوع پروپاگاندا در .
اصلاً قباحتل اولان ، بز تورکیه ملتی ، بز همیز ! وکالت قباحتل اولانده
وکیلر می ایتدکن ملت مجلسیدر ! برکون تاریخ دینلر منقده بی امان ،
معارف می آلہ آلاچی ، بز می خاطرہ کوکله باقادن محاکمه ایدمه جکدر . لزومی
قدر مکتبی ، معلمی ، وساطتی یوقکن توحید تدریساتدن دم اوران بزلی
نیزر ایدمه جکدر .

احوال مخصوصه ملیه من بر طاقم ارباب کمال و اختصاص طرفندن تمیق
ایدیلرک معارفه احتیاجز تبیین ایتدیرلک وشونک بونک الی کیرمه جک بر
سیستم تمیق ایدلک لازم کلیردی . بوکا بدل هرطن ، عقلنه آسنی یا ممش
هرشی آلت اوسلنه کتیرلشد . »

« توحید تدریسات » نامی آلتنده کندی مؤسسات دینیه می
یقدق . فقط اجنبیلرہ برشی اولمادی . اونلرینه تربیه و تدریسات
دینیه لرینه دوام ایدییورلر . فضلہ اولهرق مسلمان جوجقلربی ده کلیساره
کوتوریورلر . دیگر طرفدن کنج خرسقیانلر جمعی کی نشر نصرانیت
ایله مکلف اولان مؤسسه لرده کمال سربستی ایله اجرای فعالیت
ایدییور . بو وضعیتک تولید ایدمه جکی نتیجه لری هیچ دوشونن یوقی ؟
آرتیق رسمی مدرسہ لر آجیلمایه جقسه باری خلقک کندی کندینه ،
بوتون مصارفی کندیلری طرفندن تأدیہ ایدلک شرطیلہ مدرسہ لر
آچاسنه مساعده ایدیلر . مؤسسات نصرانییه مقابل اسلامی تدریساتده
بولونه جق مؤسسات ده وجود . کله یلسون . مسلمانلر ، تدریسات و تربیه
دینیه خصوصنده اجنبیلرک حائز ولدینی جنوق و امتیازاتک کندیلرینه ده
بخش اولومسی معارف و کالت جلیلہ سندن استرحام ایدرلر .

خلقک حسیاتی طاشلامی ده عصر بیک میمر ؟

اوتدن بری ، بر حرمت مخصوصه اولمق اوزره ، قنبدیل کیجه لری
اکلانجه و سفاهت محاملری تعطیل ایدلمکده اولدینی حالده بوسنه لیلہ
رغائبده بوکا لزوم کورولدی . بوتعمالک ده قالمش اولدینی آقشام
غزته سی بویوک بویوک یازیلرله تا ایلک ستوننده اعلان ایتدی . بوندن
باشقه ، سلانیکلی سینہ ماجیلرله تیار و جیلری سوبیلهرک مسلمانلرجه
مقدس بر کیجه اولان لیلہ رغائبله استهزا ایتدیردی : « بو کیجه
اکلانک لازم کادیکی ایچون سینہ مالری و تیارولری ایشلمک ثواب ایتمش ! »